

ἦτις ἀπείχε τοῦ ξενοδοχείου περὶ τὰ 600 μέτρα. Εἰσελθὼν εἰς τὸν τόπον τῶν ἀνασκαφῶν κατελήφθη ὑπὸ ἀπογοητεύσεως, ἐπειδὴ τὴν Ὀλυμπίαν ἄλλως ἐφантаζόμην. Ἐκεῖ παρὰ τὰ ἐρείπια τῆς παλαιστρας εἰδόν τινα καθήμενον, ὅστις μυρισθεὶς ὡς τὰ σαρκοβόρα ὄρνεα τὰ σηπόμενα τῶν ζώων κρέατα, ἔσπευσε νὰ καθίσῃ εἰς τὰ ἐρείπια τῆς Ἀλτεως ἵνα ἐκμυζήσῃ τοὺς εὐλαβεῖς προσκυνητάς. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐνεποίησεν εἰς ἐμὲ οἷαν ἐντύπωσιν ἐμποιεῖ γλαῦξ καθημένη ἐπὶ κατρηλειπωμένης ἐπαύλεως καὶ κικκαυγίζουσα γοερῶς ἔχει μόνην ἐπφδὸν τὴν τοῦ κραγμοῦ ἀπήχησιν. Ὁ χαιρετισμὸς τοῦ ὀδιχοῦ μου ἔδωκεν αὐτῷ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι παρ' ἐμοῦ οὐδὲν ὀφείλει νὰ περιμένη, ἀλλ' ὅτε ἀργότερον ἐπανήλθον μετὰ τοῦ Γερμανοῦ ὁ ἐκμεταλλευόμενος τὸ εὐλαβὲς τῶν ξένων προσκύνημα καὶ τυμβωρύχος τῶν ἀρχαιοτήτων παρεστάθῃ ὡς φύλαξ αὐτῶν, ἐκεῖνος ὅστις, ἂν ἡδύνατο, θὰ ἐσύλευε μετὰ τῆς μεγαλυτέρας τοῦ συνειδότος ἡρεμίας πᾶν ὅτι ἐγκλείει τὸ κατὰ χώραν Μουσεῖον.

Μετὰ ἡμίσειαν καὶ πλέον ὥραν ἐπαναλαμβάνομεν τὴν πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον ἄγουσαν. Ἐπανελθόντες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον παραλαμβάνομεν τὸν Γερμανὸν καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ἱερὰν Ἀλτιν ἐν ἣ διατρίψαμεν μίαν περίπου ὥραν συμβουλευόμενοι καὶ διάγραμμα τῶν ἀνα-

σκαφῶν. Μετὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἐπίσκεψιν ἅμα τῇ ἐπανόδῳ λαμβάνομεν τὸ πρόγευμα ἕως οὐ ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μουσείου. Πρὸ τούτου εἰσελθὼν εἰς τὴν αἵθουσαν εἶδον ὀγκῶδες λεύκωμα ἐν ᾧ οἱ ἐπισκέπται ἐν παντοίαις ἐθνῶν γλώσσαις ἐχάρασσον τὰς ἐντυπώσεις αὐτῶν. Ἐσκέφθην ὅτι πάντες οὗτοι ἐπεδείκνυντο. Διὸ δὲν ἐδίστασα νὰ ἀκολουθήσω αὐτούς, ἂν καὶ ὁ μέχρι τοῦδε βίος μου ἀντέφασκε πρὸς τὰς ἐπιδείξεις. Ἀλλ' ἀναλογισθεὶς ὅτι προηρχόμην ἐκ τῆς τῶν Φαραῶ χώρας, ἐν ἣ ὁ διαφημισμὸς καὶ ἡ ἐπίδειξις ἐξάρχουσιν, ἡσθάνθην ἑμαυτὸν ἀγόμενον νὰ ἀκολουθήσω ἔστω καὶ πρὸς ὥραν τὸ τοῦ Λατίνου *me ciora brobo, deteriora seguor*. Ἐχάραξα λοιπὸν καὶ ἐν τετράστιχον γεγραμμένον ἐν Λατινικῇ γλώσσῃ, ἣν ἐλάχιστα γνωρίζω, διότι οὕτω θὰ ἐπεδεικνύομην, ἐπειδὴ τὴν ἐπίδειξιν φιληδεῖ τις νὰ ἐγκατοπτρίζῃ ἐν ἐκείνοις ἅτινα ἐλάχιστα γνωρίζει ἢ κέκτηται. Τὸ τετράστιχον τοῦτο ἐπέδειξα καὶ τῷ Γερμανῷ ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν «οὐδὲν κρυπτόν δ' οὐ γνωσθήσεται». Ὁ Γερμανὸς εὐγενῶς φερόμενος ἐπεδοκίμασεν αὐτὸ, ἢ ἴσως ἀμαθέστερος ἐμοῦ περὶ τὴν γλῶσσαν ἡδυνάτει νὰ ἐπικρίνῃ. Οὐχ ἦττον πρόκειται νῦν ἐπιδείξεως κάλαμος ἐν τῷ λευκώματι ἐκείνῳ, ὅπερ κατερρύπανα δι' ἐμφανοῦς δοκησιοφίας.

Ἀκολουθεῖ

Π. ΜΑΝΤΑΔΑΚΗΣ

ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΙ

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Μπῆκα στὸ περιβόλι τὸ πολύανθο καὶ τὸ φωτικὸ μὰ μέρα. Ἐγὼ ὁ ἀνέρος, πῶς τ' ἀποφάσισα καὶ τόκαμα δὲν ξέρω. Μέσ' τὸ καταμῆσιμερο, ποῦ ἀγκομαχοῦσαν τὰ λουλούδια, πέρασα τὴν ἀμπατὴ, ἀθώρητος ἀπὸ ξένο μάτι.

Τὰ μῦρα, ποῦ ἔχυναν οἱ δεντρολιβανιές, ἦρθαν ἀμέσως στὴν ἀπάντησή μου. Καὶ τῶν κληματαριῶν οἱ ἴσκιοι, πρόσχαροι κι' αὐτοὶ μὲ δέχτηκαν. Καὶ προχώρεσα, καὶ δὲ φοβήθηκα— ὕστερα ἔνοιωσα τὴν ἀστοχίᾶ μου καὶ τὴν τρέλλα

μου. Τὰ μονοπάτια μ' ἔσυραν τὰ πειὸ πλημμυρισμένα ἀπὸ λουλούδια. Τόσο μεθυστικά, σὰ νὰ πρωτάνθιζαν. Μὲ χρώματα καὶ σχήματα πρωτόγνωρα σ' ἐμένα.

Καθὼς περνοῦσα, ἔκοβα τὸν ὕπνο τους, τὸ λυγμένον ἄθελά μου. Κι' ἀγάλια τ' ἄβλεπα νὰ πέρνουν κάποια ψυχὴ καὶ κάποιο πνεῦμα γύρω μου. Κι' ἄς μὴν ἔβλεπαν, κι' ἄς μὴ μιλοῦσαν τὰ λουλούδια. Ἦταν ὅλα μάτια δλάνοιχτα, ὅλα στόματα γιομάτα μυστικά. Καὶ μοῦγενναν, καὶ

μου κρυφομιλούσαν. Κ' ἐγὼ τοὺς ἀπαντοῦσα με κρυφόλογα καὶ με διανέματα γλυκά. Ἐτσι πέ-
ρασαν οἱ ὥρες μου, λησμονημένες μέσ' τὰ
βασιλικὰ καὶ μέσ' τὰ βάρσαμα μεθύσια.

Τότε, ἦτανε μάντεμα τῶν λουλουδιῶν, ἦτανε
δική μου πρόβλεψη; Ἀνήσυχος, ἄρχισα ν' ἀνθο-
τρυγῶ. Κ' ἔχωνα στοὺς κόρφους μου λουλούδια,
κι' ἔπαιρνα στήν ἀγγαλιά μου. Καὶ τᾶβανα
στεφάνια στὸ κεφάλι καὶ στὸ λαιμό μου φυλαχτά.
Ἦμουν αὐτὴ σκληρὸς, καὶ θέριζα καὶ σπαταλοῦσα
τὰ λουλούδια. Κ' ἦταν ἡ χαρὰ τῶν λουλουδιῶν
αὐτῇ, νὰ χάνωνται γιὰ μένα.

Μυρωμένος κι' ὀλοστόλιστος, με τὸ χαριτω-
μένο φόρτωμά μου, κίνησα νὰ φύγω ἀπὸ τὸ
περιβόλι. Νοικοκύρης, ὡς ἐκείνη τῇ στιγμῇ,
κανένας δὲν εἶχε φανιστῇ. Κ' ἦμουν αὐτὴ καλόγυμος
καὶ καλοκαρδισμένος γι' αὐτὴ τὴ χάρη τοῦ περι-
βολιοῦ. Καὶ κινουσα κι' ἀποχαιρετοῦσα κάθε γνώ-
ριμό μου ἀνθόχλωνο. Καὶ μ' ἀποχαιρετοῦσαν πεῖδ
πολὺ οἱ κλώνοι οἱ πληγωμένοι, κ' οἱ ριζόκορμοι
οἱ ὀρφανεμένοι ἀπὸ τ' ἄνθια τὰ παιδιὰ τοῖς.

Μόλις πάτησα στὸ δρόμο τὸ ποδάρι, ἄγνωστοι
διαβάτες μοῦ πεσαν ἀπὸ κοντά. Καὶ φώναζαν

τὸν κλέφτη ἐμένα νὰ με πιάσουν. Ἀρχισαν ὅλοι
νὰ με κυνηγοῦν καὶ νὰ με βρίζουν. Κάθε διαβά-
της ποῦ ἔμπαινε στὸν ἀριθμὸ τοὺς γίνονταν καὶ
νοικοκύρης τοῦ περιβολιοῦ. Οἱ πέτρες ἔπεφταν
δολόγυρά μου σύννεφο.

Ἀποφάσισα καὶ στάθηκα. Γύρισα ν' ἀντι-
κρύσω τοὺς ἐχτροὺς μου, ἂν καὶ λαχτάρα μ'
ἔδερνε, με μάτια ἀδείλιαστα, καρφωμένα στὰ
δικὰ τοὺς. Ἀγριεμένοι με τριγύρισαν. Ἀπό-
ρησαν, ἀφοῦ με ξέτασαν ἀπὸ κοντά. Καὶ περι-
φρόνησαν κ' ἐμένα καὶ τὸ θησαυρό μου.
Ἀπλῶσαν καὶ μοῦ πῆραν τὰ λουλούδια καὶ τὰ
μάδησαν γιὰ τέρψη τοὺς, μπροστά μου. Καὶ
τὰ πάτησαν. Καὶ περιγέλασαν κ' ἐμένα καὶ τὸν
πόνο μου. Καὶ με φοβέρισαν νὰ με σκοτώσουν,
ἂν με ξαναδοῦν στὸ περιβόλι, ποῦ δὲν ἦτανε
δικό τοὺς. Ἀλλοιῶς δὲ θ' ἄφιναν τὸ περιβόλι
ὀλάνοιχτο κι' ἀνθοπνιγμένο νὰ τοὺς προσκαλῇ.

Μῆτε νὰ τοὺς μιλήσω δὲν τὸ νόμισα ἄξιο
τοὺς. Φύγανε χωρὶς νὰ με κυτᾶζουν. Ἡ ὀργή
μου ἀκολουθοῦσε ἀπὸ κοντά τοὺς ἄλλα. Κ' ἡ
κατάρρα μου τοὺς πλάκωνε τὰ μέτωπα, τὰ σκλα-
βωμένα καὶ τὰ ταπεινὰ ἀπὸ φυσικοῦ τοὺς.

Η ΦΑΝΤΑΣΜΕΝΗ

Μοῦ πῆραν τὰ διαμάντια μου.

Ἐχασα τῆς ὁμορφιάς μου τὸ καμάρι πειὰ.

Τὴν προῖκα ποῦ μοῦ σύναξαν γαμπροὶ ποῦ
μ' ὄνειρεύτηκαν. Καὶ δὲν ἀξιώθηκαν νὰ με στο-
λίσουν νιόνυφη.

Κ' ἦρθαν ἄλλοι τώρα, ἄρπαγοι μιανοί,
ἄκαρδοι μεθοκόποι, ν' μ' ἀπολάβουν. Ἐμένα
καὶ τοὺς θησαυροὺς μου τοὺς μονάκριβους.
Αὐτοὶ, ποῦ δὲ μ' ἀγορίκησαν σὰν κάτι ποῦ τὸ
λὲν ἐλπίδα, μέσ' τὰ στήθια τοὺς. Δὲν ἤξεραν
μήτε τὴν ὑπαρξή μου, πρὶν βάλουν ἄδικο χέρι
στὰ στολίδια μου. Ὁνειρο ἐγὼ, δὲ διάβηκα στὸν
ὑπνο τοὺς, τὸν καπνερὸ καὶ τὸν πνιγμένον.

Σὰν κληρονόμοι ἀπ' ἄγραφους νόμους γνω-
ρισμένοι, ζήτησαν τ' ἀντρομοῖρι μου, ποῦ τοὺς
χρωστοῦσα τάχα. Ἐγὼ ἡ παρθένα ἡ ἀγγιχτή.
Καὶ μ' αὐτὴ τὴν πρόφαση ἄρπαξαν, οἱ ἀδικητές,
κάθε μου δίκιο, κάθε καύκημα καὶ δόξα.

Ἐτσι μοῦ πῆραν τὴν δροσιά κι' ἀπὸ τὰ χεῖλη
κι' ἀπὸ τὰ βυζιά μου. Τῆς παρθενιάς μου τὸ
στεφάνι τὸ διαμαντικὸ δικό τοὺς τῶκαμαν. Καὶ
μὲ παρήτησαν φτωχοῦλα κι' ἄσκημη. Μοιρο-
λογήτρα καταφρονεμένη.

Καὶ δὲν τοὺς ἔφτασαν τὰ λάφυρα, ποῦ σώ-
ριασαν με ξένοιαστη καρδιά, σὰ νὰ τ' ἀπόχτη-
σαν σὲ πόλεμο. Θέλησαν νὰ πανηγυρίσουν καὶ
τὴν σφοδρά μου. Καὶ ν' ἀφίσουν πίσω τοὺς τὸ
περιγέλιο καὶ τὴν καταφρόνηση, γραμμένα σὲ
ἄσχημα χαρίσματα.

Γυμνὴ ὅπως ἦσουν καὶ κλαμένη, στόλισα τὸ
πένθος μου καὶ τὴ ντροπὴ μου με διαμάντια
ψεύτικα. Κάθε διαμάντι ἀτίμητο, ποῦ εἶχα στὰ
στήθια, στήν ποδιά, στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια,
τ' ἔλλαξαν με ψεύτικο διαμάντι τόσο λαμπερὸ,
ποῦ νὰ ντροπιάζῃ τὴ λάμψη τ' ἀληθινοῦ. Ἐτσι
μὲ φόρτωσαν με ψεύτικη νυφοστόλῃς πλημμύρα

ἀπὸ βραχιόλια, σκουλαρίκια, ζῶνες καὶ ποδογύ-
ρια ἀστραφτερά. Καὶ μ' ἔκαμαν σὰ γυφτοπούλα
δύστιχη, ποῦ φέρνει γιὰ στολὴ τοὺς κόσμους
τῶν παραμυθιῶν ζωντανεμένους μὲ τὴ φαντα-
σίᾳ της. Ἐκδίκηση γιὰ τὸ κακὸ ποῦ μοῦκαμαν.

Γραφτό τους ἦταν ὅμως νὰ μὴ χαροῦνε τὴ
χαρὰ τους. Ἡῦρα ἐγὼ παρηγοριὰ στὴν καινού-
ρια, τὴ φανταχτερή μου φορεσιά. Οἱ ὁμορφί-
ες μου οἱ ξεγελάστρες, οἱ ξένοι στολισμοί μου κ'
οἱ πεντάφτηνοι, τὰ πετράδια τὰ γυαλιστερά,
μοῦ ἔγιναν τόσο ἀγαπημένα, σὰν τὰ περασμένα
μου τ' ἀληθινά. Ἴσως καὶ πειθὸ πολὺ ἀκόμα.

Τώρα, ὀλημέρα ὀλονυχίς, κάθομαι καὶ κα-
μαρώνω, μὲ μάτια πρὺ λησμόνησαν τὸ δάκρυ

πειά, καὶ χαίρομαι τ' ἀζήλεντα προικιά μου.
Κανένας πειὰ κακόματος δὲ θὰ μοῦ τὰ βασκάνη!
Ἀνθρωπος φτονερός δὲ θ' ἀγροικήσῃ τὴν κα-
κία του μπροστὰ στοὺς θησαυροὺς μου. Ὅλοι θὰ
περνοῦν καὶ δὲ θὰ μὲ προσέχουν, στῆς χαρᾶς
μεν τὸ μεθύσι. Τρελλὴ θὰ μὲ νομίζουν, οἱ
ἀγνώμοι.

Τώρα, ἀγαπῶ τὰ ψεύτικα διαμάντια, τὰ
στολίδια μου τὰ νυφικά, ποῦ σ' ὅλους εἶν' ἓνα
περίπαιγμα. Κανένας δὲ θὰ μοῦ τὰ πάρῃ πειά!
Κι' ἂν ὅλοι ξέρουν πῶς τὸ ψέμα μᾶς χαρίζει
τῆς ἀλήθειας τὴν παρηγοριὰ, ποίος θὰ μπορούσε
σὰν ἐμένα νὰ χαρίσῃ τὴν ὄψη τὴν ξάστερη τοῦ
ἀληθινοῦ σ' ὅ,τι φανταστικὸ καὶ σ' ὅ,τι
πλάνο;

Ο ΚΗΠΟΣ Ο ΚΛΕΙΣΜΕΝΟΣ

Ἀκοῦτε, ἑσεῖς ποῦ κυνηγᾶτε τ' ἄφραστα,
χωρὶς ποτέ σας νὰ τὰγγίζετε!

Ἐπλάσα μοναχὸς μου ἐγὼ τὸν κόσμον τὸ δικό
μου, ποῦ τὸν πιθυμοῦσα. Ὅπως τονὲ γύρεψα
παντοῦ καὶ δὲν τὸν ἦῦρα, ἔτσι τὸν ἔπλάσα.

Σὲ παρθένο χῶμα ἀπάτητο ἔσπειρα τοὺς
σπόρους ποῦ γεννοῦν τὰ ὄνειρα τὰ γιγαντωμένα.
Φύτεψα τῆς ρίζες ποῦ ἀναδύνουν κάτω ἀπὸ
τὸν ἥλιο τὰ περιπλοκάδια τ' ἀνθισμένα. Κ' ἔγινε
τ' ἀνθισμα καὶ τ' ἀναβλάστημά τους γλήγορον
κι' ἀστραποβόλο, σὰν τὴν προσταγὴ τοῦ νοῦ
ποῦ χρόνια τὰ ὀνειρεύτηκε.

Ἐλα τώρα ἐσὺ, καρδιά μου, ν' ἀπολάβῃς τὰ
εὐκόλα τὰ ἔργα μου καὶ τ' ἀκριβά μου. Ἐτοιμο
σὲ προσμένει τὸ τραπέζι τὸ χλωρόστρατο μὲ τ'
ἀνθοφόρα ἀπάνου δέντρυνα καντήλια καὶ λυχνά-
ρια.

Τότε ἀποφάσισα. Κ' εἶπα στοῦ παραδείσου
μου τὴ θύρα κι' ἀνοίξε καὶ μπῆκα. Κι' ἔπessa
καὶ προσκύνῃσα τὰ πλάσματα τὰ θεῖα, ποῦ
φύτρωναν ἐκεῖ. Ὅλα εἶχαν τὴ θωριά τὴ γνώ-
ριμη, ποῦ ἐγὼ τοὺς εἶχα δώσῃ. Διάφανα καὶ
λαμπερά, σὰν τὰ κοιμάμενα νερά, τὰ μεσημέρια.
Τόσο ἀπαλόσωμα κι' ἀνέγγιχτα, ποῦ ἔλεγα μὴν
τὰ πληγώσῃ τὸ χᾶδι τῆς ματιᾶς μου.

Τότε εἶδα πόσο ἥμουν ταπεινὸς ἐγὼ, μικρὸς,

στὰ πόδια τοὺς πεσμένους. Ὅσο ἀτάραχα, βυθι-
σμένα τὰβλεπα στὴν ἀχάλαστή τους τὴ γαλήνη,
τόσο ἔνοιωθα τὸ χωρισμό μας, ποῦ μᾶς χώριζε.
Δειλὸς, δὲν ἤξερα ποῦ ν' ἀνάψω πρῶτα τῆς
λατρείας μου τὸ θυμιατό. Μὲ τὸν πόθο τοῦ
πρωτόφαντου, μὲ τοῦ ἀγνωστοῦ τὴν περιέργεια,
ἦρθα ἀπὸ κάτω σὸ σιμώτερο τ' ὀνειροφάντα-
σμα, δεντρὶ μαζὶ καὶ πνέμα, κι' ἀπλώσα τρεμου-
λιαστὰ τὰ δάχτυλά μου νὰ τὰγγίξω, νὰ τὸ μυρι-
ριστῶ, νὰ τὸ φιλήσω!

Ἀξαφνα, τ' ἀγαπημένο πλάσμα, ἐν' ἀπὸ τὰ
μύρια πλάσματα, τὰ πλημμυρισμένα μέσ' τὸ
περιβόλι, παράτησε τὴ γῆ, τὸ χῶμα ποῦ τὸ
συγκρατοῦσε, καὶ σύρριξο καὶ σύγκλαδο, ἄρχισε
ν' ἀργοσαλεύῃ καὶ ν' ἀργοπετᾷ ὀλόγυρά μου,
φεύγοντας τὰ λαχταριστά μου τ' ἀγκαλιάσματα.
Κι' ἀγάλια, καὶ χωρὶς νὰ καταλάβω πῶς, ἔχανε
τὴν ὄψη του τὴν ἀνθισμένη, καὶ τέλος ἔπεσε
στάχτη στὰ πόδια μου μπροστά!

Ἡ ἀελπισία μου στάθηκε θανάσιμη. Κι'
ἔφερα τὸ βῆμα μου σὲ δεῦτερο ὀνειρόπλασμα,
πειὸ πέρα. Κ' ἔπαθα τὸ ἴδιο ἐκεῖ καὶ πάλι. Κα-
θὼς μὲ διψασμένο μάτι θέλησα νὰ τ' ἀντικρύσω,
σκόρπισε σὰ σύννεφο, ποῦ ὁ ἥλιος ὁ χρωματι-
στὴς τὸ μυριοβάφει, κι' ὁ ζέφυρος, ξεφαντωτὴς,
τὸ ξανεμίζει.

Φόβος τρανός με πέρασε ὡς τὰ βαθύρριζα μου. Εἶδα πῶς θάχανα ὅλες τῆς χαρὲς καὶ τῆς ἀγάπες μου. Καὶ θὰ τῆς σκότωνα με τὸ ἴδιό μου τὸ χέρι ἐγὼ, σὰν πατέρας παιδοφόνος. Τρομασμένοις στάθηκα. Κι' ἔφυγα πίσω, σὰν κυνηγμένος. Κι' ἡ θύρα κλείστηκε κατόπι μου με πάταγο, ποῦ θύμιζε φοβέρα.

Ἔμεινα ἀπὸ τότε, φύλακας ἀκοίμητος, στὴ θύρα ἀπόξω. Τὸν παράδεισό μου τὸν ἱερό, με τοὺς καρποὺς τοὺς ἀπαγορευμένους, κανέναν πειὰ δὲ θὰ τὸν πατήση. Μήτ' ἐγὼ!

Ἀκοῦτε, ἐσεῖς οἱ ἀπότολμοι τῶν ἄφταστων κυνήγητάδες.

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΜΙΑ ΚΑΤΗΡΑΜΕΝΗ ΔΟΞΑ

Ἡ εἶδησις τῆς ἀποφάσεως ποῦ ἔλαβεν ὁ Γερμανὸς Αὐτοκράτωρ ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐν τῷ Ἀχὺλλεῖῳ ἄγαλμα τοῦ Ἑρρίκου Ἀῖνε θὰ λυπήσῃ κατάκαρδα ἀκόμη μίαν φορὰν, τοὺς λογίους οἱ ὅποιοι εἰς ὅλα τὰ μέρη συμφωνοῦν ὅτι με τὸν θάνατον κάθε μεγάλου ποιητοῦ πρέπει νὰ πεθαίνει καὶ κάθε μνησικακία ξένη πρὸς τὴν ἀγνὴν ποίησιν. Αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, διὰ τὸ ὅποιον εἶπαν ὅτι «δὲν ἤμποροῦσε νὰ στηθῇ πουθενά» ἔλεγες ὅτι εἶχεν εὖρη τὸ ὀριστικὸν καὶ ἀπαρβιάστών του ἄσυλον ἐπάνω εἰς τὸν ἀνθισμένον βράχον ποῦ χάνεται μέσα στὴν γαλανὴν θάλασσαν—καὶ ὅμως νὰ ποῦ ἓνας ἡγεμὼν καθαιρεῖ ἐκεῖνο ποῦ εἶχε κάμη μία ἡγεμονίς καὶ νὰ ποῦ ἡ αἰχμὴ ἐνὸς ξίφους θὰ ξαναταράξῃ τὴν ἀνήσυχον περιπλανωμένην καὶ ὀλοῦζουσαν σκιὰν τοῦ Ἀῖνε, ὅπως τὸ φάσανον τοῦ Ὀδυσσεὺς εἰς τὸν Ἀδην, διεσκόρπιζε τὰ ἄταφα φαντάσματα. Ἀξιοθρήνητος μοῖρα ἐνὸς σεβαστοῦ εἰδώλου! Ἀφορισμὸς ἐνὸς ἀγρίου μεγαλείου! Εἶναι πεπρωμένον φαίνεται ὁ Ἑρρίκος Ἀῖνε νὰ μὴ εὖρη ἄσυλον καὶ λατρείαν παρὰ μέσα εἰς τὰς ψυχὰς τὰς μεθυσμένας ἀπὸ τὴν χαρὰν ποῦ τὲς ἔδωσε: Τουλάχιστον, ἐὰν ὑφίσταται τὴν ἐξορίαν πέραν τοῦ τάφου διότι μᾶς ἡγάπησε πολὺ, εἰς ἡμᾶς ὥσως θὰ εὖρη τὰ πλέον εὐσπλαγχνικὰ καταφύγια, τὰς εἰλικρινεστέρας προσφορὰς τῆς καρδίας.

Αἴσθημα ἀβρότητος θὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ ἐκφράσω γνόμφην ἐπὶ τοῦ σφοδροῦ μίσους ποῦ διήγειρεν ἐναντίον του ἔνεκα τῆς φιλελευθερίας του, τῆς Γαλλοφιλίας του, τῆς λατρείας του πρὸς τὸν Ναπολέοντα καὶ τῶν ἐπιθέσεών του κατὰ τῆς Πρωσικῆς ἐπικρατήσεως. Ἥλιπζε κανεῖς ὅτι αὐτὸ τὸ μῖσος θὰ κατεστέλλετο ἐπισήμως ἀπὸ τῆς τελευταίας πεντηκονταετηρίδος, δυστυχῶς ὅμως τὸ ζῶησιν μία ἀδυσώπητος πολιτικὴ ἐκδίκησις. Καὶ ἀκόμα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλαττώσῃ τὸν θαυμασμὸν ποῦ ὀφείλεται εἰς τὴν λυρικὴν ιδιοφυΐαν καὶ εἰς τὸν θαυμάσιον

πεζὸν λόγον τοῦ Ἑρρίκου Ἀῖνε ὅπως αἱ ἀντιγαλλικαὶ ἐπιθέσεις τοῦ Βάγνερ δὲν ἀπεμάκρυναν τὸν ἐνθουσιασμὸν διὰ τὸ ἔργον του ἀπὸ τὰς τελευταίας μας γενεάς.

Μᾶς ἐπιτρέπεται, χωρὶς νὰ φανῶμεν ἀδιάκριτοι, νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ὁ γραφεὺς εἰς τὰ 1844 πρόλογος διὰ τὴν Germania ἐξαίρεται ἀκόμη καὶ σήμερον διὰ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ζωηροῦ πατριωτισμοῦ, διὰ τὰς σκέψεις του ἐπὶ τῆς Γαλλογερμανικῆς φιλιώσεως, ἐπὶ τῆς τύχης τῆς Ἀλσατίας καὶ Λωρραίνης, ἐπὶ τοῦ δημοκρατικοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ρόλου τῆς Γερμανίας ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ ἐξελίξει τοῦ μέλλοντος τούτου. Αἱ πολιτικαὶ μεταρρυθμίσεις μετέβαλον μέγα μέρος τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀῖνε ἐκφρασθέντων συναισθημάτων καὶ φαίνεται μὰ τὴν ἀλήθειαν ὅτι τὰ λοιπὰ συναισθήματα εἶναι τοιαύτης φύσεως ὥστε νὰ συγκαταλέγουν τὰς μνησικακίας εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱστορικῶν ἐκείνων διαφωνιῶν τῶν ὁποίων ἡ δόξα ἐξαλείφει τὰ ἔγνη.

Τὸ καθετὶ, εἰς τὸ ἔργον καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Ἀῖνε, προδιέθεσε τὸ μέγα αὐτὸ πνεῦμα νὰ γίνῃ ἓνας πνευματικὸς μεσάζων μεταξὺ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας, καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ διαδεχθῇ τὸν Γαλλικὸν ρωμαντισμὸν εἰλικρινεστέρα ἀντίληψις τῆς λυρικῆς ποιήσεως. Σήμερον ἡ ἀντίληψις αὕτη ὁλοὲν ἐξαπλοῦται, καὶ αὐτὸς ποῦ ὁ Verlaine ἐλησμόνησε νὰ συγκαταλέξῃ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν «κατηραμένων του ποιητῶν» μᾶς ἐμφανίζεται ὡς ζῶν διδάσκαλος. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξαιρετικῶς ἐπαγωγὸς διὰ τῆς ἀναμίξεως τῆς εἰρωνείας, τῆς λύπης καὶ τοῦ οὐνείρου, αὐτὸς ὁ Ἑρρίκος Ἀῖνε ὁ πανηγυριζόμενος καὶ ὑποβλεπόμενος, ποτισμένος ἀπὸ ρωμαντισμὸν, συνεδύαζε ἐπίσης μίαν θαυμασίαν αἴσθησιν τῆς ἀνατολικῆς ποιήσεως.

Ἄλλ' ἡ ποίησις ποῦ ἐγεννήθη ἀπὸ τὸν Hugo ἀνεμίχθη βαθμὴν μετὰ τὴν περιγραφικὴν εὐ-